

EVALUEREN VOLGENS DE VISIETEKST MVT EN DE LEERPLANNEN (Een visie op het onderwijs in moderne vreemde talen, VVKSO, 26-11-2012)

In het kort : Belangrijke principes van evaluatie voor moderne vreemde talen

- De doelstellingen van het leerplan staan centraal.
- De vaardigheden wegen zwaarder door.
- De 3 niveaus van taalverwerving weerspiegelen zich in toetsing en evaluatie: reproductie (kleine, gesloten toetsen rond een woordenschatveld, een grammaticaal item), transfer (toepassing van strategieën en kennis in een licht gewijzigde situatie) en communicatief-creatieve opdrachten (taaltaken).
- In grote toetsen en examens: vooral transferopdrachten en authentieke taaltaken.
- Kennis en vaardigheden worden zoveel mogelijk geïntegreerd (d.w.z. je evalueert kennis in taaltaken en bij de evaluatie van vaardigheden hou je rekening met kennis, bv. lexicale rijkdom en grammaticale correctheid). Gevolg: een strakke splitsing kennis en vaardigheden, en daaraan gekoppelde rapportering, is niet meer van toepassing.
- Ook observeerbare vakgebonden attitudes kan je opnemen in de evaluatie: bv. respect voor de andere cultuur, de bereidheid en durf om de taal te gebruiken en het streven naar verzorgd taalgebruik bij de productieve vaardigheden.
- Evaluatie is deel van het leerproces (o.a. de leraar besteedt aandacht aan het leerproces en geeft positieve feedback, de leerlingen reflecteren over het eigen taalgedrag).

Dus: gespreide evaluatie met permanente feedback sluit goed aan bij deze principes. Deze keuze blijft behoren tot de autonomie van de school.

1. Basisprincipes van taalverwerving

Er zijn 3 fasen van taalverwerving:

Niveau 1: reproductie

Het gaat hier vooral om kennisgerichte opdrachten die als het ware een kopie zijn van wat er eerst werd aangereikt. Woordenschat en grammatica staan in dezelfde contexten waarin ze eerder werden aangebracht. In de voorbeeldzinnen uit het cursusmateriaal worden de werkwoorden, bijvoeglijke en zelfstandige naamwoorden door gelijkaardige woorden vervangen.

Niveau 2: transfer

Dit tweede niveau mikt op transfer, het inzien en begrijpen. De leerling heeft inzicht in het aangereikte materiaal en kan het in beperkte mate naar een andere, gelijkaardige situatie transfereren.

Woordenschat en grammaticale structuren worden toegepast in een nieuwe situatie. Met

behulp van vroegere dialoogstructuren kan een nieuwe dialoog opgebouwd worden, met behulp van modellen en bouwstenen worden nieuwe teksten geschreven.

Niveau 3: creatief-communicatieve fase

In deze fase gaat het om de vaardigheid, geleerd materiaal te gebruiken in nieuwe en concrete situaties. De lerende toont zijn communicatieve competenties ten volle. Hij krijgt een opdracht waarbij hij op een zelfstandige manier met het materiaal omgaat. Hij selecteert zelf de woordenschat, de bruikbare grammaticale structuren, de communicatieve strategieën om een boodschap samenhangend en correct over te brengen.

De beheersing van de kenniselementen zal men evalueren aan de hand van drie soorten opdrachten (kennis – transfer – communicatieve opdrachten).

In grote herhalingstoetsen en examens zoveel mogelijk transfer- en communicatieve opdrachten.

Klasseer de volgende vragen:

Kennis De leerlingen "reproducen" op de test de geleerde woorden en grammaticale structuren.	Transfer De leerlingen moeten de geleerde kennis naar een andere nieuwe situatie transfereren.	Creatief-communicatieve opdrachten De leerlingen bepalen zelf de inhoud van de boodschap (zonder de hulp van de leraar).

1 Emploi PC/Imparfait

Vous êtes en vacances. Chaque soir vous écrivez quelques lignes dans votre journal sur les activités de la journée.

(dag 1 : mooi weer - zee – zwemmen in de voormiddag – iedereen)

dag 2 : bewolkt – wandeling met beklimming – vermoeiend – met ...)

2 Na een telefoongesprek om een afspraak uit te stellen (de leerling krijgt dit gesprek uitgeschreven in het Frans) stel je een mail op voor een vriend om de inhoud van dit gesprek mee te delen.

3 Dans quelle situation / à quelle condition est-ce qu'on peut être ...?

4 Donnez un synonyme

5 Ajoutez un complément / ajoutez un adjectif

6 Voici quelques titres d'articles de journaux.

Ajoutez une appréciation (dommage, normal, étonnant....) et expliquez pourquoi vous pensez cela (2 phrases)

« Les éoliennes ont le vent en poupe »

« Trop de sel dans nos pains »

« Le covoiturage dans nos habitudes »

7 Corrigez ce qui n'est pas correct dans cette histoire.

- 8 De leerlingen hebben woordenschat geleerd of teksten gelezen in verband met een woordenschatveld. Je geeft hen hierbij aansluitend een tekst in het Nederlands en vraagt hen de inhoud van deze tekst in het Frans te "vertalen".
- 9 Complétez les phrases : Je suis ... d'une association...
- 10 Comment dit-on que... " je de vraag niet goed begrepen hebt" ?
- 11 Complétez la liste : bleu, blanc,
- 12 Terminez la phrase : Je pourrais... , je voudrais....
- 13 Voici un article sur Carla Bruni. Préparez une interview et formulez 5 questions.
- 14 Complétez le dialogue
- 15 Formulez d'une autre façon (ex. autre registre)
ex. Renvoie-moi ce formulaire → (*Vous voudrez bien me renvoyer ...*)
- 16 Qu'est-ce qui peut être "croustillant"?
- 17 Décrivez ce que vous voyez sur la photo.
- 18 Ajoute un adjectif pour décrire l'objet une _____ table _____
- 19 Je bent op taaluitstap geweest (Lille, Liège, Amiens, Paris....) Je mailt naar een Franstalige vriend om verslag uit te brengen over deze dag.
- 20 Qui est-ce qui pourrait "ramer" ? "peindre"? "brûler un feu rouge"?
- 21 Expliquez en français: le carrefour.
- 22 Qui pourrait dire ? « L'addition s.v.p. »
- 23 Répondez de deux façons différentes:
« ça te dirait d'aller au cinéma? »
- 24 Complétez: Je déteste.../Aujourd'hui, je porte.../
En ce moment, je suis...
- 25 A quoi sert un couteau? Qui pourrait se servir d'une épée?
- 26 Où peut-on lire (entendre, dire) ? « Déviation »
- 27 Indiquez tous les mots de la liste qui ont un sens négatif.
- 28 Vous voulez vendre ... (un vêtement, un livre ...). Décrivez-le.
- 29 Pour quelle raison est-ce qu'on pourrait ...?
- 30 Lisez la biographie de (Didier Van Cauwelaert).
Préparez un jeu de rôles : Didier lui-même et le journaliste.
31. Ecrivez un fait divers (voix passive).
32. Ecris à ton ami pour dire qu'il peut emprunter ... à certaines conditions.
33. Dis ce que tu penses au sujet de ... en exprimant ... (la joie, la peur, l'étonnement ...)
34. Ecris une pub pour un camping (verbes pronominaux : se détendre, se lever ...)

2. Samenspel van kennis en vaardigheden

Goede evaluatiepraktijk: samenspel tussen 'weten dat' (kennis), 'weten hoe' (vaardigheid) en 'weten wanneer, waar, waarom' (strategie)

1° Vaardigheidsevaluatie: vaardigheidscriteria + kenniscriteria + strategie

2° Evaluatie van de declaratieve kennis (klassieke toetsen) die niet opgenomen werd/kon worden in de vaardigheidsevaluatie > beknopte vaardigheidstaken

Vraag je voor elke **productieve vaardigheidstoets** af:

- Wat moet hij kunnen?
- Wat moet hij daarvoor kennen?
- Hoe beoordeel je de verwachte vaardigheid, maar ook de daaraan gekoppelde verwachte kennis?

Geef in de opgave precieze instructies die aangeven welke kenniselementen je Verwacht en neem die op in je evaluatie.

Bepaal de waarde van die kenniselementen in het geheel van de toets. In een eventueel bijhorend evaluatierooster kan de leerling het gewicht van het kennisaspect aflezen.

Bij **receptieve vaardigheidstoetsing** (luisteren en lezen) zit kennis van woordenschat en spraakkunst sowieso vervat in de opdracht (vooral op het niveau van gedetailleerd begrijpen). Er is dus automatisch sprake van integratie van kennis. Op voorwaarde dat de luister- of leestoets nauw aansluit bij het geleerde en dat de vragen gericht zijn op de aangeleerde kennis.

Voor luistertoetsen en leestoetsen wordt dikwijls over het hoofd gezien om specifiek (enkel) te toetsen op de toepassing van lees- of luisterstrategieën.

Toetsing van kennis in communicatieve setting (beperkte vaardigheidsoopdrachten):

Gesloten toetsing (reproductief) past in de eerste fase van elk leerproces.

Ze komt in de eerste graad in toetsing beduidend meer aan bod dan in de hogere graden.

- Maak een analyse van de schriftelijke toetsing (zie ook kijkwijzer examenopdrachten)
- Welke kennisbevraging uit de schriftelijke toets kan in de evaluatie van vaardigheden opgenomen worden?
- Buig kennisgerichte reproductievragen zo veel mogelijk om naar beperkte vaardigheidsoopdrachten (gericht op productie) op transfer- of op creatief-communicatief niveau.

5 Présentez votre meilleur(e) ami(e). (eerste ontmoeting - waarom)

Exemple 4 : L'emploi des possessifs

Te vermijden

1 Complétez par des adjectifs possessifs.

_____ blouson, _____ GSM, _____ agenda, _____ bicyclette ...

Beter

2 « mon », « ma » ou « mes » : qu'est-ce que vous emportez pour aller :

à l'école? : _____

à la piscine ? : _____

Exemple 5 : L'emploi des pronoms personnels

Te vermijden (reproductie)

Remplacez les mots soulignés par des pronoms personnels.

Je vais à l'école. _____

Elles rencontrent ses amies. _____

Beter (communicatief)

Le jeu du mot tabou.

Il faut faire deviner un objet sans le nommer.

Ex. Ma mère l'utilise quand il pleut.

Exemple 6 : l'interrogation

Te vermijden (reproductie)

Complétez par un adjectif interrogatif _____ pulls veux-tu ?

Beter (transfer)

Vous faites connaissance avec deux jeunes. Passez du registre de langue familier au registre de langue standard.

Vous êtes français ? → Est-ce que vous êtes français ?

Vous habitez où ? →

Nog enkele voorbeelden van kennisvragen op transforniveau :

- Combinez des mots. Faites des phrases d'au moins 10 mots.
- Quelle expression ne convient pas dans la série. Expliquez pourquoi.
- Réponds en employant les mots entre parenthèses.
- Faites de bonnes phrases avec les éléments donnés. Attention aux accords.
- Choisissez deux maladies. Imaginez que vous souffrez de cette maladie. Ecrivez pour chaque maladie quatre phrases dans lesquelles vous donnez chaque fois un autre symptôme.
- Décrivez 6 des 7 images. Employez chaque fois l'expression qui accompagne
- Choisissez deux verbes dans la série qu'on peut employer comme verbe pronominal. Mettez-les dans une petite phrase

- Complétez la forme exacte des adjectifs. Regardez bien le contexte.
- Voici un règlement. Mettez tous les infinitifs à l'impératif singulier.
- Complétez le texte avec les articles exacts.

Nog enkele voorbeelden van kennisgerichte vragen op communicatief niveau :

- Choisissez deux objets. Ecrivez un petit texte pour chaque appareil dans lequel vous donnez 5 qualités (en employant des adjectifs)
- Décrivez un camarade de classe qui est très différent de toi-même (de te beschrijven aspecten worden aangegeven)
- Choisissez une photo. Décrivez l'accident en employant quatre expressions de la série donnée.
- Ecrivez un petit texte de 5 phrases dans lequel vous expliquez quelle ville en France vous aimeriez bien visiter. Il faut donner quatre arguments

Het spreekt voor zich dat deze oefeningen in eerste orde niet beschouwd worden als schrijfvaardigheidsoefeningen. Maar het schrijfvaardigheidsaspect mag ook in deze oefeningen als een van de evaluatiecriteria opgenomen worden. Het is opnieuw belangrijk dit duidelijk te maken aan de leerling bvb door het aangeven van alle evaluatiecriteria en het gewicht ervan.

- Zie document 'évaluation intégrée (connaissances et compétences)' van Bert Vandenberghe (DBP Brugge)

EE of EO ← kenniselementen

Exemple EO :

1) Je bent op vakantie en je voelt je ziek.

- a. Je téléphoneert naar de dokter; het is zijn secretaresse die opneemt en je probeert een afspraak te maken, maar dat kan pas morgenavond. Dan vraag je maar of de dokter zelf langskomt. ('s avonds om 20u)

Het doktersbezoek.

- b. Je vermeldt de symptomen of de dokter vraagt ze: pijn aan armen en benen, geen eetlust, koorts, keelpijn, verstopte neus en hij onderzoekt je. (keel, longen, ...) Het blijkt een griep te zijn. De dokter geeft raad (binnen blijven, in bed) en schrijft medicijnen voor: antibiotica (3x daags 1 soeplepel), aspirine (2 tabletten per dag), neusdruppels (3x per dag 5 druppels) en keelpastilles. Je betaalt, bedankt en neemt afscheid.

Fiche A

- a) Je voelt je min of meer ziek en je wil een dokter raadplegen. Je belt naar de dokter en je vraagt of hij zo vlug mogelijk wil komen. Je kunt eventueel zelf naar zijn praktijk gaan mocht hij vandaag zelf niet meer kunnen komen.
- b) De raadpleging of het bezoek van de dokter. ☐ Volgende elementen moeten aan bod komen (in willekeurige volgorde) : hoofdpijn hebben ☐ zich zwak voelen - moe zijn - overgeven - geen eetlust hebben - geen maagpijn - niet veel gegeten - geen alcohol gedronken ☐ Je betaalt op het einde en je vraagt een blaadje voor je afwezigheid op school

Fiche B

- a) Je speelt eerst de rol van secretaris/secretaresse van de dokter. Je wordt opgebeld. De dokter kan zeker niet meer langskomen vandaag, ☐ tenzij de zieke een patiënt is van de dokter (moet jevragen), dan kan hij vanavond rond 9 uur

komen. Je vraagt dan naam en adres. □ in het andere geval vraag je dat hij 's avonds naar de raadpleging komt, tussen 18 en 19 uur.

b) Het medisch onderzoek.

Je stelt minstens een viertal vragen naar symptomen en je moet 1 onderzoekshandeling doen, één instructie geven. Je diagnose is geelzucht (la jaunisse). Je raadt de zieke aan veel te rusten, lichte maaltijden te nemen. Je schrijft een geneesmiddel voor voor de lever (le foie).

2) Beschrijf je beste vriend(in) aan iemand die hem/haar niet kent. Geef 3 uiterlijke kenmerken en 2 karaktertrekken aan. Zeg ook waarom het je beste vriend(in) is.

Exemple EE

- 1) Je wil een aantal verzendingen doen, maar als je naar de secretaresse (Caroline) gaat, is ze niet op haar kantoor. Je schrijft vlug een berichtje om te vragen alles zo vlug mogelijk te verzenden. Voeg er aan toe dat het dringend is. Je bedankt ook.
- 2) Tu viens de l'école et tu arrives chez toi. Sur la table de cuisine tu trouves un message de ta mère qui te demande d'aller faire des courses. Ecris ce message. Emploie 'wil je' en 'ik heb nodig'

Voorbeelden van evaluatieroosters : criteria voor productieve vaardigheden

Expression orale

Interview : échange d'information

Consigne : répondez aux questions de l'examineur (questions sur l'âge, la famille, ...)

Se fait globalement comprendre	0	0.5	1	1.5	2	2.5	3	3.5	4
Etendue du vocabulaire	0	0.5	1	1.5	2	2.5	3	3.5	4
Correction grammaticale et Degré d'élaboration des phrases	0	0.5	1	1.5	2	2.5	3	3.5	4
Prononciation, prosodie	0	0.5	1	1.5	2				
Aisance, fluidité	0	0.5	1	1.5	2				
Interaction	0	0.5	1	1.5	2				
Articulation du discours(et,mais,alors)	0	0.5	1	1.5	2				

Expression écrite

Rédiger une petite lettre à un ami

Consigne : Un ami français vous annonce son intention de passer une semaine dans votre pays cet été. Vous lui répondez pour :

- donner de vos nouvelles ;
- lui indiquer que sa proposition vous convient ;
- lui raconter ce que vous avez fait depuis votre dernière rencontre ;
- lui proposer différentes possibilités d'hébergement ;
- lui suggérer des endroits à visiter.

Ecrivez environ 100 mots.

Grille d'évaluation et barème sur 15 points

Respect des 6 consignes	0	0.5	1	1.5	2	2.5	3
Contenu / message	0	0.5	1	1.5	2	2.5	3
Lexique	0	0.5	1	1.5	2	2.5	3

Orthographe	0	0.5	1	1.5	2		
Morphosyntaxe	0	0.5	1	1.5	2		
Enonciation et articulation du texte	0	0.5	1	1.5	2		

(L'évaluation et le cadre européen commun, Christine Tagliante, CLE International, Paris 2005)

- Zie document evaluatieroosters van Jan De Waele (DPB Brugge)

4. Taakgerichte benadering

De taakgerichte benadering neemt de principes van de communicatieve aanpak over en voegt er het principe van de 'taaltaak' aan toe. Bij het uitvoeren van de taaltaak doet de taalleerder beroep op zijn kennis, vaardigheden en strategieën om zijn communicatief doel te bereiken.

De taakgerichte aanpak legt de nadruk op het ontwikkelen van strategieën in het taalverwervingsproces. Strategieën beheersen is immers een voorwaarde om een autonome taalleerder en taalgebruiker te worden.

Het is dan ook essentieel om taalleerders taaltaken aan te bieden en hen daar voldoende te laten op oefenen. Ze zullen slechts al doende, door het frequent uitvoeren van taaltaken, strategieën leren ontwikkelen en hun talige competentie verhogen.

Aan welke criteria voldoen goede taaltaken?

In goede taaltaken ...

- ☒ worden de taalleerders in concrete en realistische communicatiesituaties ondergedompeld;
- ☒ moeten ze een communicatief doel bereiken;
- ☒ integreren ze verschillende vaardigheden, strategieën, attitudes en/of kenniscomponenten en boeken daarbij leerwinst;
- ☒ leren ze zelfstandig(er) functioneren in de doeltaal.

In de visietekst MVT van 2007 wordt duidelijk gesteld dat de taaltaak in grote mate deel moet uitmaken van toetsing op het einde van een periode.

Uiteraard moeten leerlingen daarop worden voorbereid via een aantal opdrachten en bijbehorende oefeningen. Opdrachten worden in functie van de taaltaak geschreven. Ze kunnen gesloten of open zijn, deel zijn van een groter geheel of een geheel vormen. Oefeningen zijn gesloten en gericht op één doel. Ze staan altijd in functie van de opdracht. Het kan gaan om woordenschat, grammatica, interculturele competentie.

!!!!!!!

Wat kan er misgaan bij taaltaken?

- de leerling kan de situatie onvoldoende inschatten en weet niet *welke* kennis inzetten;
- de leerling beschikt over *onvoldoende* kennis en vaardigheden;
- de leerling kan de complexiteit van de taak niet aan en kan de nodige kennis en vaardigheden niet *tegelijkertijd* inzetten.

Dus:

- Aan een taak gaan **altijd** oefeningen en opdrachten vooraf.
- Oefeningen leiden **niet noodzakelijk** tot een taak. Er is nochtans een groot verschil tussen oefeningen kunnen maken en de zo opgedane kennis werkelijk kunnen inzetten in verschillende situaties.

Hoe ziet een taakgerichte opdracht voor luisteren en lezen er uit?

De definitie van een goede taalkaak en de criteria die we daarbij hanteren geeft een aantal duidelijke kenmerken van een taakgerichte benadering. Daarbij is het belangrijk zoveel mogelijk een levensechte context te concretiseren, d.w.z. de situatie aangeven waaruit duidelijk het communicatief doel blijkt en die zin geeft aan de opdracht.

Je kunt bv. als opdracht geven een informatieve tekst te beluisteren of te lezen, en vragen welke drie positieve punten de tekst vermeldt i.v.m. het product dat voorgesteld wordt. Maar dan is dat een losstaande opdracht die niet contextueel ingebed is. Vraag je echter welke drie argumenten uit de tekst of het spotje je kunt gebruiken om je ouders te overtuigen dat product te kopen, dan schets je een (weliswaar beknopte) context die zin geeft aan die opdracht. En kun je er naadloos een gespreksopdracht laten op aansluiten, nl. een dialoog laten uitwerken waarbij een jongere probeert zijn ouders te overtuigen om een bepaalde aankoop te doen.

■ Een soort luisteropdracht die vaak gegeven wordt is het beluisteren van een tekst met gerichte vragen. bv. een boodschap ingesproken op een automatisch antwoordapparaat van een sportdienst.

In een communicatieve benadering is de opdracht dan bv. *Ecoute le message du club sportif et note les heures d'ouverture.*

Wil je het taakgericht formuleren, dan zou dit als volgt kunnen:

Tu veux t'inscrire dans un club de tennis. Ton ami t'a donné le nom d'un club dans les environs. Tu es libre le soir et le jeudi après-midi. Ecoute le message. Tu notes les heures d'ouverture qui te conviennent et l'adresse du club.

■ Een voorbeeld van een korte eenvoudige taalkaak voor lezen:

Je hebt via Internet tickets gekocht voor een concert van Medi op 8 november. Je krijgt volgende mail:

<i>De : Resaprod.fr</i>
<i>Objet : concert Medi</i>
 <i>Bonjour</i> <i>Vous avez acheté deux billets de concert sur notre site pour le mardi 8 novembre 20.., à 21 heures, à l'Olympia. Nous vous remercions de votre confiance.</i> <i>Attention, la date et l'heure du concert ont changé à cause d'un problème technique.</i> <i>Vos billets restent valables et vous pourrez venir au concert de Medi le mardi 15 novembre à 22 heures dans la même salle.</i> <i>Un problème pour la nouvelle date ou le nouvel horaire?</i> <i>Vous avez commandé par Internet, alors envoyez vos billets à Résa Production, B.P. Saint-Alban, 51000 Châlons-sur-Marne et précisez votre choix : nous pourrions vous rembourser ou échanger vos places contre celles d'un autre concert de votre choix.</i> <i>Merci de votre compréhension et nous vous souhaitons un très bon concert.</i> <i>Cordialement</i> <i>Le Service Clients RésaProd</i>

Uit : Agenda, Méthode de français A2, Hachette, 2011

La nouvelle date, le 15 novembre ne te convient pas. Qu'est-ce que tu vas faire?

.....

Hoe implementeer je de taakgerichte benadering in spreekopdrachten?

Bij het uitwerken van spreekopdrachten concretiseer je zoveel mogelijk de **communicatiesituatie** (Welke rol heeft de leerling? Tot wie richt hij zich?), zorg je ervoor dat de leerling een **communicatief doel** nastreeft (Waarom spreekt hij? Wat wil hij bereiken?) en dat de **taaltaak** eenvoudig te realiseren en voldoende uitdagend is.

Enkele voorbeelden:

- De instructie “*Décris les services d’un opérateur mobile*” (met een affiche als ondersteuning) wordt in de taakgerichte benadering:
 - ☑ «*Voici trois affiches publicitaires d’opérateurs mobiles. Compare-les et choisis l’opérateur qui te semble le plus intéressant.* ^(Le 4 en Le 7)
Prépare maintenant un petit texte pour convaincre ton ami de choisir cet opérateur pour son portable.» (Spr 3)
- De opdracht «*Explique pourquoi c’est parfois dangereux d’utiliser des réseaux sociaux (Facebook etc.)*» wordt in de taakgerichte benadering:
 - ☑ «*L’équipe de rédaction du journal de l’école veut faire un numéro spécial sur les dangers des réseaux sociaux. Tu connais/tu as imaginé une histoire qui montre les dangers et tu aimerais bien qu’elle soit choisie par l’équipe de rédaction. Raconte ton histoire à un (aux) membre(s) de l’équipe de rédaction et essaie de le(s) convaincre.*» (Spr 4)
- In de taakgerichte benadering probeer je zo dicht mogelijk aan te sluiten bij reële gebruikssituaties. Probeer daarom opdrachten te voorzien die beroep doen op **verschillende vaardigheden**.

Hoe implementeer je de taakgerichte benadering in gespreksopdrachten?

- Ook voor de gespreksvaardigheid is het belangrijk om de **context van de taaltaken** zoveel mogelijk te **bepalen**. De gesprekspartners krijgen liefst geïndividualiseerde gegevens/beperkingen (op fiches bv.) waarmee ze rekening dienen te houden bij het uitvoeren van het gesprek. Zowel in transactionele als in interactionele gesprekken kan men een **communicatief doel** vooropstellen. De leerlingen leggen hun gegevens/beperkingen voor, vergelijken ze, onderhandelen, komen tot een compromis enz.

Voorbeeld van een gespreksopdracht:

De instructie «*Quelle fête de fin d’année préférez-vous? Discutez-en à deux.*» wordt in de taakgerichte benadering:

Durée : de 5 à 7 minutes

Les candidats se mettent d’accord sur les thèmes proposés

Candidat A

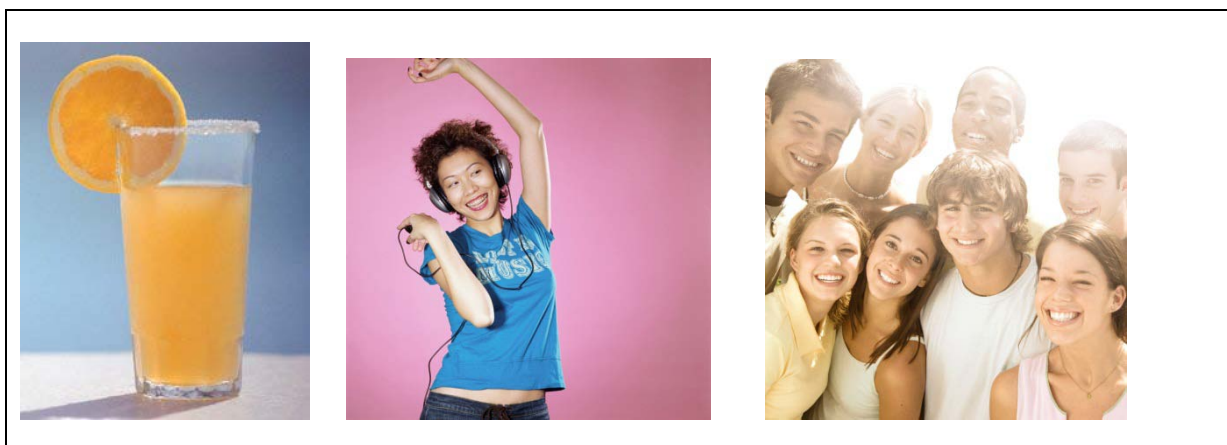
INTERACTION
<i>Vous allez organiser une fête de fin d’année avec un(e) élève du cours de français. Vous faites des propositions et vous demandez à votre partenaire s’il/elle est d’accord.</i>

Candidat B

INTERACTION

Vous allez organiser une fête de fin d'année avec un(e) élève du cours de français. Vous faites des propositions et vous demandez à votre ami(e) s'il/elle est d'accord.

Hoe implementeer je de taakgerichte benadering in schrijfopdrachten?

Zoals voor spreek- en gesprekstaken concretiseer je zoveel mogelijk de context, d.w.z. je geeft een situatie aan, een doelpubliek en een tekstsoort.

Voorbeeld van een schrijftaak:

Leerplandoelstelling	eenvoudige, ook digitale, correspondentie voeren
Situatie/context	Je zal deelnemen aan een taalvakantie (sportkamp) en logeren in een gastgezin.
Taak	Je schrijft een brief of een mail naar het gastgezin om je voor te stellen en over je wensen en verwachtingen te spreken.

Uiteraard is deze schrijftaak voorafgegaan door bv. luister- of leesopdrachten, een korte schrijf oefening (invullen van het inschrijvingsformulier), een gesprek met een medeleerling die dezelfde taalvakantie gaat volgen over het programma, oefeningen op woordenschat (bv. sporten) en grammatica (bv. *conditionnel* om een suggestie te doen).

De leerlingen weten ook hoe ze een brief of mail moeten opstellen: aanspreking, slotformule, samenhang en structuur, taalregister ...

Voor uitgebreidere informatie in verband met taakgericht werken zie:
Karine Van Thienen, Krachtig leren binnen een taakgerichte benadering – Naar een cultuuromslag in de taalles, uitgeverij Garant Antwerpen-Apeldoorn, 2004

Voorbeelden van communicatieve opdrachten uit een methode Frans BaO

Uit : Super Max 6 Livre p.141 Hugues Denisot, Catherine Macquart-Martin, Liesbeth Martens, Elly Voets, Uitgeverij Averbode 2011.

SUPER évaluation

Parler

3 Qu'est-ce que Stavros a fait hier?
Vertel het in de verleden tijd.

À 8h05, il a pris
le train pour
l'école.

7h00
petit-
déjeuner

7h30
au revoir
maman

7h45
le tram

8h05
le train
(→ école)

12h55
la voiture
(→ aéroport)

14h20
l'avion
(son papa)

15h00
le bus
(→ gare)

15h40
Bonjour
les copains !

Besoin d'aide ?

- Observe les activités de Stavros.
- Prépare ta présentation.
- Raconte les activités de Stavros à ton professeur, à un ami ou enregistre-toi. Parle clairement. Utilise « il a ». N'oublie pas d'informations.

Écrire

4 Écris un courriel* à un(e) ami(e) pour donner rendez-vous en ville. Dis où, quel jour, à quelle heure et avec quel moyen de transport.

* un courriel = un mail

Nouveau message

De: ...

À: ...

Objet: Rendez-vous

Besoin d'aide ?

- Lis la consigne*. Qu'est-ce que tu dois écrire ? À qui ?
* la consigne: de opdracht
- Écris une réponse pour chaque question :
 - où ?
 - quel jour ?
 - à quelle heure ?
 - avec quel moyen de transport ?
- Prépare ton courriel. N'oublie pas d'écrire
 - une formule au début (Chère ..., Cher ...): een aanspreking (Beste ...)
 - une formule à la fin (Bisous, À bientôt): een slotformule (Kusjes, Tot binnenkort)
 - ta signature: je handtekening of je naam
- Écris le courriel proprement*. Fais attention à l'orthographe*.
N'oublie pas d'informations !
* proprement: netjes
* l'orthographe: de spelling

5. voorbeelden van geïntegreerde taaltaken

Faire des courses

Taaltaak EE: écrire un petit message
 EO: faire des courses

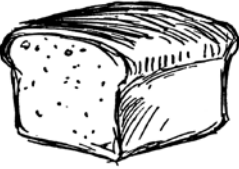
- Tu viens de l'école et tu arrives chez toi. Sur la table de cuisine tu trouves un message de ta mère qui te demande d'aller faire des courses. Ecris ce message. Emploie 'wil je'; 'ik heb nodig' + 4 benodigdheden met een uitdrukking van hoeveelheid

..... (complète avec ton prénom)

..... ?

.....

.....

- Ecris les mots sous les photos et dessins. Fais attention à l'orthographe ! n'oublie pas l'article.
- A quels magasins tu vas aller (trois)?
 (1)
 (2)
 (3)
- Va faire ces courses dans les trois magasins.
 Salue le patron, demande les choses que tu veux acheter, sois poli quand tu pars.

Expression écrite et interaction orale

Vocabulaire: faire des courses, produits ...

Grammaire: poser des questions, dire ce que tu veux, emploi de l'indicatif présent

Expression orale: saluer, partir, être poli, ...

Verschillende leerlingen kunnen verschillende woordenschat(tekeningen) krijgen.
 - 5 leerlingen zitten klaar in 5 verschillende winkels (benaming in het Nederlands of a.d.h.v. een tekening)

Alternatief: de leerling wil vriendjes uitnodigen en schrijft zelf een shopping list voor de mama. Zij doet dan de boodschappen.

Opdrachten

CE + EE Ecrire une petite note

CE + EO dialoogmodel: Faire des courses dans un magasin

Begroeten, afscheid nemen

Beleefd zijn

Oefeningen

Woordenschatveld: boodschappen doen

vraagstelling

Gebruik van woorden van hoeveelheid

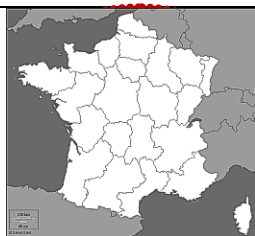
Structuur 'nodig hebben'

La ville que j'aime

	criterium	leerplan- doelstelling(en)
SITUATION - Tu as participé à un jeu organisé par une entreprise française qui a une filiale dans ta région. Tu peux gagner un mini-séjour dans une ville française pour toute la famille. - L'entreprise souhaite que le gagnant sache bien s'exprimer en français et qu'il connaisse bien la ville. Tu devras donc passer devant un jury. - Celui des finalistes qui obtiendra le meilleur score, gagnera le premier prix.	☒ concrète en réalistique communicatieve	
☐ Tu vas voir trois films vidéo faisant chaque fois la promotion d'une autre ville. ☐ Tu notes les atouts, les points positifs présentés dans le film vidéo. ☐ Tu les compares à l'aide d'un schéma. ☐ Tu choisis la ville que tu trouves la plus attrayante.	☒ communic atief doel	☒ Lu 3 ☒ Lu 4 ☒ Lu 5
☐ Ensuite, sur le site officiel touristique de la ville, tu cherches encore des informations supplémentaires sur les atouts trouvés. ☐ Tu cherches également de bonnes illustrations pour chaque atout. ☐ Tu résumes toutes les informations dans un schéma bien structuré. ☐ Tu écris seulement des mots-clés, PAS DE PHRASES. ☐ Tu te serviras du schéma et des illustrations pour faire une présentation powerpoint en fonction de l'épreuve finale.	☒ communicatief doel	☒ Le 4 ☒ Le 6

☐ A l'aide de ta présentation powerpoint, tu présentes devant le jury la ville que tu as choisie. ☐ Tu donnes un maximum de raisons justifiant ton choix. ☐ De plus, tu dis ce que tu trouves du film vidéo et du site, lequel des deux tu préfères en tant que moyen de promotion en ajoutant trois bons arguments. ☐ Il faut une présentation d'au moins 8 diapos et tu dois parler pendant au moins 4 minutes. <i>Conseils importants</i> ☐ Lors de la préparation, tu n'écris pas de texte suivi. ☐ Tu n'étudies rien par cœur non plus.	☒ talige competentie ontwikkelen	☒ Spr 1 ☒ Spr 6 ☒ Spr 7
--	--	---

Une excursion de deux jours

	criterium	leerplan- doelstelling(en)
SITUATION - Tu décides soudain de faire une excursion de deux jours dans une ville en France. - Comme il s'agit seulement de deux jours, tu ne vas pas trop loin (voir la carte ci-jointe). - Tu choisis la ville avant tout en fonction du temps qu'il fera. - Tu veux dépenser au maximum 40 euros par personne pour le logement, petit déjeuner compris. Tu aimerais faire quelques promenades pour découvrir un peu la ville, tu as l'intention de visiter un musée et tu adores les petits restos offrant des spécialités locales à un prix avantageux. 	☒ concrete en realistische communicatiesituatie	
☐ Tu vas voir trois bulletins météo. ☐ Choisis une région dans le périmètre indiqué sur la carte. ☐ Regarde les prévisions des jours suivants et écris les mots-clés. ☐ Lequel des trois bulletins prévoit le meilleur temps pour la partie de la France indiquée sur la carte ?	☒ communica tief doel	☒ Lu 3 ☒ Lu 4 ☒ Lu 5
☐ Cherche une ville dans une région où il fera beau dans les jours qui viennent. ☐ Cherche également le site officiel de l'office de tourisme de cette ville.	☒ commu nicatief doel	☒ Le 4
☐ Ecris un courriel à cet office de tourisme dans lequel tu poses au moins quatre bonnes questions en fonction de la préparation de ton séjour. ☐ Il faut un mail bien structuré. ☐ Demande une réponse par retour du courrier.	☒ talige competentie ontwikkelen	☒ Sch 7

Une fête d'anniversaire

In een Franstalige context en met Franstalige vrienden een verjaardagsfeestje organiseren.

Taaltaak	EE	Compte-rendu après la fête: lettre à un correspondant
	EO	Compte-rendu après la fête : coup de téléphone à un ami/une amie

Opdracht Taaltaak

Je bent net ____ jaar geworden en je hebt een feestje gegeven voor klasgenoten en vrienden. Achteraf ben je heel tevreden en je brengt verslag uit in een mail aan een goede vriend die ernstig ziek was en niet kon komen. Lengte : 100 à 150 woorden

Inhoud :

- je zegt dat het feestje goed verlopen is;
- je vertelt over de aanwezigen en de geschenkjes die je gekregen hebt;
- je beschrijft het lokaal waar het feestje doorging en de versiering die je gemaakt had;
- je geeft je mening over de muziek die je voorzien had;
- je zegt welke hapjes en drankjes je vriendinnen klaargemaakt hadden;
- je vraagt hoe je vriend het stelt en vraagt wanneer je hem/haar kan komen opzoeken;
- je neemt afscheid.

Evaluatierooster _____ /15

Correct uitvoeren van de opdracht	0	0.5	1	1.5	2		
Inhoud	0	0.5	1	1.5	2	2.5	3
Woordenschat	0	0.5	1	1.5	2	2.5	3
Grammaticale correctheid	0	0.5	1	1.5	2	2.5	3
Samenhang van de tekst	0	0.5	1	1.5	2		
Spelling	0	0.5	1	1.5	2		

Opdrachten

CE	Organisation de la fête (informatieve tekst)
EE	Carte d'invitation + réponse
EO	Dialogue entre amis : quel cadeau ?
CO	Itinéraire : comment aller à la salle ? (au téléphone)
CE	Décoration de fêtes (prescriptieve tekst)
CO	Recettes (prescriptieve tekst)
EO	Accueil des invités, nouvelles, félicitations

Oefeningen : woordenschat i.v.m. "feesten", PC-imparfait, accord adjectifs, impératif ...

Bijlage: Kijkwijzer bij toetsen

Evaluëren de opdrachten in welke mate de leerplandoelstellingen bereikt werden?
De leerplandoelstellingen zijn geformuleerd in termen van taaltaken of communicatieve opdrachten.

Ze zeggen wat de leerlingen productief (spreken, gesprekken voeren, schrijven) en receptief (lezen en luisteren) moeten kunnen.

Algemeen

- Zijn de leerplandoelstellingen herkenbaar in de toets?
- Kan de leerling zijn taalvaardigheid aantonen door deze toets?
- Is er een puntenverdeling? Zijn er evaluatiecriteria (evaluatie-roosters)?
- Staan de meeste punten op communicatieve vaardigheden?
- Wat is de verhouding?
- Is de toets duidelijk en is de lay-out verzorgd?

De communicatieve vaardigheden

1. De productieve vaardigheden

1.1 Aan welke leerplandoelstellingen beantwoorden de opdrachten voor ...?

Productieve vaardigheden	Leerplandoelstelling(en)
spreken	
gesprekken voeren	
schrijven	

1.2 Is het een goede communicatieve opdracht (realistische opdracht, authentieke situatie, ruimte voor een open antwoord, gericht op het overbrengen van een boodschap, geen reproductie)?

1.2 Zijn ze voldoende open? Is er ruimte voor persoonlijke inbreng van de lln?
Geef voorbeelden.

1.3 Sluiten de communicatieve opdrachten aan bij de behandelde kennis?
M.a.w. wordt kennis op een geïntegreerde manier geëvalueerd?
Welke kennis hebben de lln nodig om de communicatieve opdrachten uit te voeren? Geef voorbeelden.

1.4 Welke middelen mogen de lln gebruiken bij schrijven?
Wat zeggen de leerplannen hierover?

1.5 Welke beoordelingscriteria worden gebruikt?

2. De receptieve opdrachten (luisteren, lezen)

2.1 Aan welke leerplandoelstellingen beantwoorden de opdrachten voor ...?
Geef

- de tekstsoort (informatief, narratief, prescriptief, argumentatief, artistiek-literair) aan;
- de taak (onderwerp bepalen, hoofdgedachte achterhalen, relevante informatie selecteren, gedachtegang volgen, tekststructuur- en samenhang herkennen ...).

Receptieve vaardigheden	Leerplandoelstelling(en)
lezen	
luisteren	

2.2 Bevatten de luister- en leesopdrachten verschillende teksten, tekstsoorten, teksten van verschillende moeilijkheidsgraad? Welke teksten?

2.3 Moeten de Iln bij lezen en luisteren opdrachten van verschillende moeilijkheidsgraad uitvoeren (globaal tekstbegrip, detailbegrip, structureren en / of beoordelen van informatie)?

2.4 Is de opdracht zo authentiek mogelijk (realistische opdracht, authentieke situatie)?

2.5 Is de vraagstelling gevarieerd?

2.6 Zijn er opdrachten waarbij receptieve en productieve opdrachten op elkaar aansluiten (reageren op een artikel, antwoorden op een brief ...)?

Afzonderlijk kennisgedeelte

3.1 Worden bepaalde kenniselementen in afzonderlijke oefeningen geëvalueerd? Welke kenniselementen?

3.2 Wat moeten leerlingen precies doen?

	oefening	aantal punten
Kleine betekenisloze elementen invullen		
Woorden of vormen invullen		
Halfopen opdrachten met ruimte voor persoonlijke inbreng van de leerling		
Communicatieve opdrachten		

3.3 Overwegen de communicatieve opdrachten (in een context of situatie, open antwoord, gericht op het geven van een boodschap of het overbrengen van informatie aan iemand en in een bepaalde vorm of tekstsoort)?

De resultaten van de leerlingen- feedback

4.1 Op welke onderdelen scoren de Iln goed / minder goed / slecht? Waaraan is dit te wijten? Hoe kan je hieraan verhelpen?

4.2 Kan je voor individuele leerlingen die moeite hebben met de taal op basis van dit examen aandachtspunten formuleren om hen te helpen? Wat kan de Iln doen om volgende keer een beter cijfer te halen?

Met dank aan Marleen Leroy (maandberichten Frans DPB Mechelen-Brussel)